

LATVIJAS REPUBLIKAS 12.SAEIMAS

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtosanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā

sēdes

PROTOKOLS Nr.8.

2015. gada 2. februārī

Rīgā, Jēkaba ielā 16, Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas sēžu zālē

Sēde sākas plkst. 09.30, beidzas plkst. 12.00.

Sēdi vada komisijas priekšsēdētājs **Ringolds Balodis**

Protokolē komisijas konsultante **Sandra Notruma**

Piedalās:

komisijas sekretārs **Ints Dālderis**;

Komisijas locekļi:

Artuss Kaimiņš,

Kārlis Krēsliņš,

Aleksejs Loskutovs,

Inguna Rībena,

Inguna Sudraba,

Kārlis Seržants,

Mārtiņš Šics,

Zenta Tretjaka,

Latvijas Būvinženieru savienības valdes loceklis **Leonīds Jākobsons**;

Biznesa augstskolas „Turība” pārstāvis, būvniecības eksperts Dr. iur. **Jānis**

Bramanis;

Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājokļu departamenta direktore **Ilze Oša**;

KNAB priekšnieka vietniece **Ilze Jurča**;

Latvijas Krimināllietu advokātu biedrības valdes loceklis **Aldis Alliks**;

Latvijas Arhitektu savienības padomes priekšsēdētāja vietniece **Elīna Rožulapa**;
Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta virsprokurors
Arvīds Kalniņš;
Juristu biedrības prezidents **Aivars Borovkovs**;
Būvniecības valsts kontroles biroja direktors **Pēteris Druķis**;
Latvijas Zvērinātu advokātu padomes loceklis **Andris Rukmanis**;
Biedrības "Zolitūde 21/11" pārstāvis **Imants Burvis**;
Saeimas darbinieki, plašsaziņas līdzekļu pārstāvji.

Aicinātie, bet sēdē nepiedalījās:

Latvijas Būvinženieru savienības SIA „LBS – konsultants” izpilddirektora vietnieks
Jānis Ivbulis;
Latvijas Krimināllietu advokātu biedrības valdes līdzpriekšsēdētājs **Saulvedis
Vārpiņš**;
Rīgas Tehniskās universitātes Būvniecības un rekonstrukcijas institūta direktors
Leonīds Pakrastiņš;
Latvijas Būvnieku asociācijas prezidents **Normunds Grinbergs**.

DARBA KĀRTĪBA

26.01.2015. komisijas sēdē neizskatītie jautājumi:

1. Par Būvniecības valsts kontroles biroja darba uzsākšanu publisku ēku ekspluatācijas uzraudzības jomā. Par birojam piešķirtajiem finanšu resursiem un iespējām pildīt savus pienākumus tā ietvaros.
2. Par Būvniecības valsts kontroles biroja funkciju izpildi no 2015. gada 1. jūlija, nodrošinot būvdarbu valsts kontroli un būvju pieņemšanu ekspluatācijā.
3. Par Ministru kabineta noteikumu Nr.610 „Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi” izpildi (par iestādēm, ar kurām ir noslēgti deleģējuma līgumi patstāvīgās prakses uzraudzībai un par kompetences novērtēšanas jomām, specialitātēm un darbības sfērām, kurās šie deleģējuma līgumi ir noslēgti).

02.02.2015. komisijas sēdes jautājumi:

4. Par publisku ēku ekspluatāciju būvdarbu veikšanas gadījumā.

5. Par būvniecības jomas informācijas sistēmu un pakalpojumu ieviešanu elektroniskajā vidē.
6. Par Ekonomikas ministrijas veiktajām darbībām, lai aicinātu iedzīvotājus ziņot par pārkāpumiem būvniecībā, par iedzīvotāju aktivitāti šajā jomā un institūciju reakciju uz iesniegtajām iedzīvotāju sūdzībām.

*Ekonomikas ministrijas sniegtās atbildes uz 29.12.2014. vēstulē Nr. 233.9/18-14-12/14 uzdotajiem jautājumiem. Ziņotāji: Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājokļu politikas departamenta direktore **Ilze Oša**, Būvniecības valsts kontroles biroja vadītājs **Pēteris Druķis**.*

Sēdes darba kārtības 1. un 2. jautājums.

R. Balodis informē, ka uz nākamo sēdi ir uzaicināta Valsts kancelejas vadītāja personīgi. Izsaka priekšlikumu, ka aiznākamo sēdi varētu rīkot kopā ar Tautsaimniecības komisiju, jo parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbība sāk pārklāties ar patstāvīgo komisiju darbību, kas ir normāli, taču tas vienlaikus nozīmē, ka ir jāiesaista atbildīgās Saeimas komisijas, lai risinātu pašreizējās likumdošanas aktualitātes. Saistībā ar iepriekšējā nedēļā plašsaziņas līdzekļos publicēto A. Kaimiņa atklāto vēstuli¹, kurā komisijas vadībai tiek izteikti pārmēti par atsevišķu jautājumu neiekļaušanu dienaskārtībā, jautā A. Kaimiņam, kam ir adresēti viņa jautājumi, Ekonomikas ministrijai vai komisijai?

A. Kaimiņš uzskata, ka komisijas vadītājs 28 dienas ir ignorējis viņa iniciatīvu par jautājumiem Ekonomikas ministrijai. Norāda, ka jautājumus iesniedzis komisijai, lai tā tos virzītu tālāk.

I. Oša stāsta, ka Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk – BVKB) darbu uzsāka 2014. gada 1. oktobrī. No šī gada 1. janvāra BVKB veic publisku ēku ekspluatācijas uzraudzību. BVKB jau šobrīd caur Valsts kanceleju ir saņēmis iedzīvotāju sūdzības par publisku ēku drošību, sadarbībā ar pašvaldību būvvaldēm, BVKB šos objektus apsekoja. Norāda, ka ekspluatācijas uzraudzība, kā to paredz jaunais Būvniecības likums, iepriekš nepastāvēja, uzsver, ka pašvaldības ekspluatācijas uzraudzību no drošības viedokļa neveica. BVKB pārstāvji ir tikušies ar lielāko pilsētu būvvalžu vadītājiem, lai pārrunātu ar objektu uzraudzību saistītus jautājumus. Norāda, ka tiek

---

¹ <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/artuss-kaimins-atklata-vestule-ringoldam-balodim-un-plassazinas-lidzekliem.d?id=45520796>

gatavots saraksts ar apsekojamajiem objektiem katrā pašvaldībā, prioritāri tiks apsekoti tie objekti, par kuriem ir sūdzības. Funkcijas izpildei pašlaik pieņemti 4 būvinspektori, bet kopumā ir paredzētas 7 štata vietas.

R. Balodis jautā, vai šo funkciju nevajadzēja nodot pašvaldībām, ņemot vērā, ka tām ir lielāki resursi?

I. Oša norāda, ka, ieviešot publisku ēku ekspluatācijas kontroli, bija jānovērš interešu konflikta situācija, jo daudzas publiskas ēkas pieder pašām pašvaldībām.

I. Dālderis jautā, vai BVKB ekspluatācijas uzraudzības funkcijas veikšanai ir nodrošināta pietiekami detalizēta normatīvā bāze?

I. Oša stāsta, ka BVKB uzsākot darbu, normatīvajā regulējumā tika konstatēti atsevišķi trūkumi, tāpēc tika konkretizēts, kādus lēmumus var pieņemt, ko īpašniekiem var uzdot un kurš par to maksā. Pieļauj, ka normatīvo regulējumu piemērojot praksē, var atklāties vēl kādi atsevišķi trūkumi.

I. Dālderis lūdz izskaidrot, kurš ir atbildīgs par ekspluatācijas noteikumu ievērošanu un kādas darbības var veikt BVKB.

I. Oša stāsta, ka konstatējot nedrošuma pazīmes, BVKB var uzdot veikt tehnisko apsekošanu. Gadījumā, ja būvinspektors konstatē, ka nedrošuma pazīmes ir iestājušās, BVKB var apturēt ēkas ekspluatāciju. Šo BVKB lēmumu apstrīdēšana neaptur to darbību. Ekspluatācijas prasību ievērošana ir ēkas īpašnieka atbildība. Atzīmē, ka normatīvajos aktos ir noteikts pienākums visu publisku ēku īpašniekiem noteiktā laika periodā veikt tehnisko apskati. Ir noteikti termiņi, līdz kuriem šīs darbības jāveic. Ēkām, kas vecākas par 10 gadiem, tehniskā apsekošana jāveic līdz 2019. gadam, pārējiem objektiem apsekošana jāveic reizi 10 gados.

I. Sudraba uzdod vairākus jautājumus Ekonomikas ministrijas pārstāvei saistībā ar tehniskā apsekojuma satura prasībām, BVKB gatavību veikt publisku ēku ekspluatācijas uzraudzību un būvdarbu kontroli, izstrādātas procedūras esamību ekspluatācijas uzraudzības funkcijas veikšanai.

I. Oša stāsta, ka tehniskā apsekojuma saturs ir noteikts būvnormatīvā. Procedūru attiecībā uz ekspluatācijas uzraudzību BVKB ir izstrādājis un iesniedzis ministrijā, tās skatīšana varētu tikt pabeigta februāra vidū. Attiecībā uz būvdarbu kontroli norāda, ka kontrolējamo objektu identifikācija norisināsies līdz maijam, jo būvvaldes pašlaik apkopo vispārīgu informāciju par izsniegtajām būvatļaujām, kas tālāk jāanalizē, lai noteiktu tos objektus, kurus jākontrolē BVKB.

I. Sudraba jautā, cik objektu gadā būs jākontrolē, veicot būvdarbu kontroli?

I. Oša atbild, ka aptuveni 2000 objektu. Šāds skaitlis iegūts, izvērtējot iepriekšējos gados izsniegtās būvatļaujas.

R. Balodis jautā, vai BVKB spēs apsekt visus objektus?

I. Oša stāsta, ka BVKB departamentā, kas veic būvdarbu un ekspluatācijas uzraudzību kopumā ir 23 būvinspektori un rēķinot vidējo apmeklējumu skaitu vienam objektam, tas ir pietiekami. Norāda, ka nepieciešamības gadījumā BVKB var pārstrukturēt darbinieku skaitu.

A. Kaimiņš vērš uzmanību, ka, ja 2000 objektu uzraudzību veic 23 darbinieki, tad vienam darbiniekam gadā jāapseko 87 objekti, kas ir vidēji 1 objekts divās dienās.

K. Seržants norāda, ka ir vairākas iestādes, kas pārbauda ēku atbilstību noteikumiem, piemēram, VUGD. Izsaka priekšlikumu, šīm iestādēm noteikt pienākumu informēt būvniecību kontrolējošās institūcijas par tiem pārkāpumiem, kas saistīti būvniecību.

E. Rožulapa atzīmē, ka, veicot publiskas ēkas tehnisko apsekošanu, ja tiek konstatēti trūkumi, tās īpašniekam ir pienākums tos novērst, bet nav noteikta kontrole pār šā pienākuma ievērošanu. Jautā, vai nebūtu jānosaka pienākums par trūkumiem informēt būvvaldi vai BVKB, atkarībā no tā, kas ir ēkas īpašnieks?

I. Oša norāda, ka, ņemot vērā ēku lielo skaitu, būtu nepieciešams ievērojams resurss, lai katru tehnisko apsekošanu analizētu un uz to reaģētu.

E. Rožulapa piekrīt I.Ošas teiktajam, bet norāda, ka apsekošanu veic sertificēts būvinženieris, kurš, konstatējot trūkumus, nosaka pienākumu tos novērst. Iesaka noteikt kārtību, ka šādā gadījumā būvinspektors informē būvvaldi vai BVKB, kas pēc noteikta laika pārbaudītu, vai šīs darbības veiktas.

M. Šics norāda, ka ēkas īpašniekam nepārtraukti jāseko līdzi ēkas stāvoklim, bet pašreiz veidojas situācija, ka ēka jāapseko reizi 10 gados, bet kas notiek starplaikā, netiek kontrolēts.

I. Burvis salīdzinot ceļu būvi ar ēku būvniecību, jautā, vai noteikumiem atbildības kontekstā nevajadzētu būt vienādiem gan publiskām, gan privātām personām?

I. Oša stāsta, ka attiecībā uz būvdarbiem kontroles ir līdzīgas. Saistībā ar ekspluatāciju norāda, ka ceļu būvē ir iesaistīts tikai publisks finansējums, bet publisku ēku ekspluatācijas uzraudzība tiek veikta arī attiecībā uz privātpersonām piederošām ēkām. Attiecībā uz publiskām personām piederošām ēkām valsts var noteikt augstas prasības, bet attiecībā uz privāto sektoru, valsts var noteikt prasības tikai tik tālu, cik nepieciešams drošības nodrošināšanai.

P. Druķis saistībā ar publisku ēku uzraudzības kontroli, informē, ka BVKB pašlaik nav informācijas par publisku ēku skaitu valstī. BVKB vadītājs ir rakstiski lūdzis pašvaldības sniegt informāciju par publisko ēku skaitu, tomēr pašvaldības norādījušas, ka nav spējīgas sniegt šādu informāciju. Norāda, ka ir vairāki šķēršļi informācijas iegūšanai. Normatīvais regulējums pietiekami precīzi nenosaka, kas ir publiska ēka, un nozarē strādājošajiem par to ir atšķirīgi viedokļi. Pašvaldības apgalvo, ka tām nav resursu informācijas sniegšanai, turklāt nav pārliecības, ka projektā būs norādīts vai tā ir publiska ēka. Uzskata, ka BVKB viena pati šo problēmu neatrisinās. Norāda, ka pašlaik notiek darbs pie vadlīniju izstrādes, kuras noteiks, kā tiek izpildīta publisku ēku ekspluatācijas uzraudzības funkcija. Paredzams, ka būvnormatīvos būs jāveic precizējumi saistībā ar tehnisko izpildi. Pašlaik darbā pieņemtajiem četriem būvinspektoriem notiek BVKB iekšējais apmācības kurss. Informē, ka 1. pusgadā ir plānots veikt aptuveni 800 publisku ēku ekspluatācijas kontroli, bet gadā kopumā nedaudz virs 2000. Norāda, ka, lai BVKB varētu veikt ekspluatācijas kontroli, BVKB jābūt iespējai veikt būvekspertīzi, šādu darbību veikšanai trūkst aprīkojuma. Atzīmē, ka ēkas tehniskās apsekošanas būvnormatīvs ir vispārīgs. Tas ļauj ekspertam, kas veic tehnisko apsekošanu, balstīties uz subjektīvu vērtējumu. Ir detalizēti jānosaka būtiskākās prasības apsekojamajam elementam, kas jāpārbauda, veicot tehnisko apsekošanu. Ir jāpildnveido būvnormatīvi, jo tikai uz to pamata BVKB var noteikt ēkas drošumu. Būvnormatīvi lielākoties ir novecojuši, tajos jūtama padomju ietekme.

I. Oša stāsta, ka kopš 2008. gada ir spēkā būvnormatīvs par publiskām ēkām un būvēm, tādēļ pašvaldībām informācijai par publiskām ēkām jābūt. Uzskata, ka publiskas ēkas un būves ir pietiekami skaidri definētas. Norāda, ka jāpievērš uzmanība pašvaldību kapacitātei būvniecības procesa uzraudzības veikšanai. Atzīmē, ka gandrīz visi būvnormatīvi attiecas uz projektēšanu, nevis ekspluatāciju. Atzīst, ka liela daļa no tiem ir novecojuši, bet, lai tos pārstrādātu, ir jāiesaista nozare, jo ierēdņiem nav zināšanu tehniskajos jautājumos. Līdz šim nozare bez finansējuma nav palīdzējusi, tāpēc no šī gada ir rasts finansējums nozares piesaistīšanai un tuvāko gadu laikā tiks izstrādāti jauni būvnormatīvi.

K. Seržants uzdod jautājumus saistībā ar kvalificētu speciālistu piesaisti BVKB un laboratoriju, kas veic ekspertīzi, sertifikāciju.

P. Druķis stāsta, ka kvalificētu speciālistu piesaistīšana ir izaicinājums, bet pie tā tiek strādāts. Pauž savu viedokli, ka personām jābūt rīcības brīvībai, izvēloties laboratoriju,

ja vien šī laboratorija ir akreditēta. BVKB jābūt savai infrastruktūrai, lai varētu pārliecināties, ka veiktās tehniskās apsekošanas ir atbilstošas kvalitātes.

M. Šics norāda, ka Latvijas apstākļos nebūtu lietderīgi atsevišķai iestādei pašai veidot savu laboratoriju. Jāsadarbojas ar ārzemju laboratorijām.

R. Balodis atsaucoties uz P. Druķa teikto, ka, trūkstot aprīkojumam, jautā, kā iespējams konstatēt ēkas izturību? Taču ne pēc vizuālā izskata?

P. Druķis atzīme, ka pēc Zolitūdes traģēdijas veiktie tehniskie apsekojumi ir veikti „uz aci”. Pauž viedokli, ka regulējums turpina pieļaut tādu izpildījumu, ka drošība tiek konstatēta, veicot tikai vizuālu apskati. Uzskata, ka ekspluatācijas regulējumam nevajadzētu būt Būvniecības likumā, bet nodalītam atsevišķā normatīvā aktā, kurā detalizētāk būtu noteikta šī funkcija.

E. Rožulapa stāsta, ka ēkas drošumu nodrošina kvalitatīvs būvprojekts, un tam atbilstoša būvdarbu veikšana. Vajadzētu būt tā, ka pārliecību par ēkas drošumu var konstatēt no būvprojekta un tā izpildes dokumentācijas. Bet pašlaik nav normatīvi noteikts minimālais apjoms būvdarbu kvalitātes pārbaudēm, tai skaitā nepieciešamie izpilduzmērījumi. Vajadzētu noteikt obligātas prasības, kādi uzmērījumi un kvalitātes pārbaudes jāveic.

Vairāki komisijas locekļi uzdod jautājumus saistībā ar BVKB funkcijām – organizēt būvekspertīzes, veikt būvekspertīžu veicēju sertifikāciju.

P. Druķis stāsta, ka no nākamā gada 1. janvāra ekspertīzi varēs veikt tikai tādi speciālisti, kuriem būs BVKB izsniegts sertifikāts. BVKB ir arī pienākums uzraudzīt sertificēto ekspertu darbu. Izlases kārtībā jāpārbauda ekspertīzes, bet šo darbību veikšanai trūkst resursu. Uzskata, ka iepirkuma organizēšana ir lieka, jo sertifikāts ir apliecinājums tam, ka ekspertīze tiks veikta kvalitatīvi. BVKB jākoncentrējas uz izpildījuma uzraudzību, nevis uz ekspertu atlasīšanu caur iepirkumu.

I. Oša skaidro, ka Būvniecības likumā BVKB ir noteikts pienākums organizēt ekspertīzi, kad būvniecības pasūtītājs ir publiska persona. Šī funkcija tiks nodrošināta ar iepirkuma procedūru, kurā atlasīs ekspertus, par kuru pakalpojumu maksās pats pasūtītājs. Šāda kārtība novērš situācijas, kad publiskos pasūtījumos pasūtītājs izvēlas sev tīkamu ekspertīzes veicēju. Likums ekspertu piesaistīšanu privātajos objektos neregulē. Iepirkums jau ir veikts un to organizēja BVKB. Publiskai personai vēršoties BVKB, tā varēs izvēlēties kādu no iepirktajiem ekspertiem pēc attiecīgā segmenta, kurš

veiks ekspertīzi. Piezīmē, ka šādu risinājumu ieviešot, tika pētīta Zviedrijas pieredze, kuru bija ieteicis komisijas vadītājs Vjačeslavs Dombrovskis.

I. Jurča norāda uz korupcijas riskiem situācijā, kad iepirkumā izraudzītie būvekspertīzes veicēji paralēli pildot publisko personu pasūtījumus drīkst darboties arī privātajā sfērā.

I. Sudraba jautā P. Druķim, vai BVKB uzraudzīs visas būvniecībā esošas publiskas ēkas, vai tikai tās, kuru būvniecība uzsākta pēc 1. jūlija? Kā tiks organizēta būvniecības kontrole?

P. Druķis stāsta, ka no 1. jūlija paredzēts apsekot 1100 būvniecībā esošas ēkas, šis skaitlis neapzīmē objektu skaitu kopumā, bet gan to, cik BVKB ar tam paredzēto darbinieku skaitu var apsekot. Uzsver, ka objektu ir vairāk. Noris darbs pie darbinieku apmācības. Pašlaik ar būvvaldēm tiek diskutēts par kompetenču sadalīšanu, lai neveidotos kontroles pārklāšanās. Skaidro, ka BVKB nav jākontrolē būvvaldes, bet gan komersantu veiktais izpildījums būvniecības procesā. Pauž viedokli, ka BVKB kompetencē vajadzētu būt visām būvniecībā esošām publiskām ēkām, bet par to pašlaik Ekonomikas ministrijā notiek diskusija. Norāda, ka 1. ceturksnī no pašvaldībām varētu saņemt informāciju par būvniecībā esošu objektu skaitu, šī informācija tiks tālāk analizēta, lai noteiktu tos objektus, kas BVKB jāuzrauga. Noris darbs pie vadlīniju izstrādes, kas noteiks, kā tiks veikta funkcija.

J. Vectirāns lūdz izskaidrot BVKB hierarhisko stāvokli valsts pārvaldē un raksturot BVKB un Būvniecības un mājokļu departamenta savstarpējo sadarbību.

P. Druķis un **I. Oša** skaidro, ka BVKB atrodas Ekonomikas ministrijas pakļautībā, kā atsevišķa iestāde. Komunikācija starp departamentu un BVKB notiek. Atzīmē, ka BVKB lēmumus apstrīd tiesā, nevis Ekonomikas ministrijā

R. Balodis norāda uz tiesvedības garo laiku un iespējamo lielo sūdzību skaitu, kas var pārslogot tiesas.

Sēdes darba kārtības 3. jautājums.

I. Oša stāsta, ka pie vecā normatīvā regulējuma būvspeciālistu sertifikāciju veica 11 sertificēšanas iestādes. Šīs darbības tika veiktas uz Ministru kabineta noteikumu pamata. Noteikumi detalizēti nenoteica kārtību, kā jāveic kompetences novērtēšana, katra iestāde uz noteikumu pamata izstrādāja savas iekšējās kārtības. Jaunajā Būvniecības likumā tika precizētas prasības, ko valsts var noteikt sertificēšanas

iestādei. Jaunā sertificēšanas kārtība detalizētāk nosaka speciālistu uzraudzību, turpmāk sertificēšanas iestādes varēs ne tikai atņemt sertifikātus, bet arī tos apturēt. Pēc vecā regulējuma iestāde sertificēšanu varēja veikt, ja bija akreditēta, pašreizējais regulējums nosaka, ka papildus akreditācijai ar iestādi jābūt noslēgtam deleģējuma līgumam. Februāra laikā akreditāciju saņems kopumā 6 iestādes. Par deleģēšanas līguma slēgšanu būs jālemj Ministru kabineta, jo ar nozari tika panākta vienošanās, ka šos līgumus slēgs uz 5 gadiem. Jaunā sertificēšanas kārtība būs jāpiemēro no 1. marta.

E. Rožulapa uzsver, ka līdz Zolitūdes traģēdijai valdība viedoklis, ka, ja sertifikācija nenodrošina pietiekamu speciālistu kvalifikāciju, tad sistēma ir nevis jāuzlabo, bet jālikvidē, ļaujoties uz brīvo tirgu un pašregulāciju. Traģēdija situāciju mainīja un pašreizējais sertifikācijas regulējums ir pietiekams, tas, piemēram, salīdzinot ar veco regulējumu paredz sankciju gradāciju, ko iestāde var piemērot par sertificētas personas nekvalitatīvo darbu. Nepiekrīt I. Ošas teiktajam, ka pēc vecā regulējuma iestāde sertifikāciju veica tikai tādēļ, ka bija akreditēta, sertifikācija tika veikta uz Ministru kabineta rīkojuma pamata. Norāda, ka noteiktais pārejas periods uz jauno kārtību ir par īsu. Kopumā jaunais regulējums dod iespēju sertifikācijas iestādēm izstrādāt kvalitatīvas sertificēšanas sistēmas.

K. Seržants norādot uz to, ka arhitekti parasti veic sava projekta īstenošanas uzraudzību, jautā, kādas ir arhitekta iespējas vērsties pret to, ka projekta prasības netiek ievērotas?

E. Rožulapa stāsta, ka normatīvie akti paredz tiesības autoruzraugam mēģināt apturēt ēkas būvniecību, bet praksē šī iespēja tiek pielietota reti, sakarā ar tiesvedības riskiem. Norāda, ka pēdējos 15 gados ir izveidojusies situācija, ka starp būvniecības procesa dalībniekiem tiek uzturēts permanents konflikts, jo pasūtītājs galvenokārt ir ieinteresēts būvniecības izmaksu samazināšanā un būves ātrākā nodošanā ekspluatācijā, nevis kvalitatīvā būvē. Uzskata, ka Būvniecības likumā ir precīzi jānosaka, ka par visu, kas notiek ar būvi gan to būvējot, gan pēc tam ir atbildīgs īpašnieks, jo ēkas īpašnieks ir patiesais labuma guvējs. Atzīmē, ka nekustamo īpašumu attīstītājiem, kas pēc ēkas uzbūvēšanas to pārdod, nav jāatbild par trūkumiem. Netiek izvirzītas nekādas prasības un noteikta atbildība pasūtītāja pārstāvim jeb inženierim – konsultantam, kaut gan viņam ir liela ietekme būvniecības procesā. Normatīvajos aktos saistībā ar darba drošību būvēs ir minēts būvuzņēmēja projekta vadītājs, taču nav definētas viņa kvalifikācijas prasības un atbildība.

I. Dālderis un **A. Borovkovs** norāda, ka īpašnieks, kurš parasti nav speciālists būvniecībā, vēršoties pie būvspeciālistiem, paļaujas, ka viņi ir savas jomas lietpratēji, tāpēc atbildībai vajadzētu būt konkrētam speciālistam, nevis īpašniekam.

E. Rožulapa norāda, ka pirmais civiltiesiski atbildīgais ir īpašnieks, tālāk atbildība sadalās. Atzīmē, ka bieži pasūtītāji „spiež” uz būvniecības procesā iesaistītajām pusēm, lai padarītu būvi lētāku, bet atbildību par pārkāpumiem būvē nenes.

A. Rukmanis skaidro, ka regresa tiesība nozīmē to, ka, ja īpašniekam ir radies kompensācijas pienākums, viņš kompensēto var pēcāk atprasīt no vainīgās personas.

I. Rībena skaidro, ka arhitekts nav primāri atbildīgs par būvkonstrukciju drošību.

E. Rožulapa skaidro, ka par būvprojekta būvkonstrukciju izturību atbild sertificēts būvinženieris, nevis arhitekts. Pasūtītājs piesaista arhitektu, kurš papildus piesaista inženierus, lai tie veiktu inženiersadaļu projektēšanu.

L. Jākobsons vērš uzmanību, ka jaunais Būvniecības likums ļauj būvuzraugam vai autoruzraugam vienpusēji atkāpties no līguma, ja pasūtītājs no tiem pieprasa pārkāpt noteikumus.

J. Vectirāns jautā, kā tiek veikta sertificēto ekspertu uzraudzība?

I. Oša stāsta, ka pēdējo gadu laikā anulētu sertifikātu ir ļoti maz. Pašlaik Latvijas Būvinženieru savienība ir anulējusi divus sertifikātus saistībā ar Zolitūdes traģēdiju.

E. Rožulapa informē, ka Latvijas Arhitektu savienība (turpmāk – LAS) pašlaik nav anulējusi nevienu sertifikātu. Stāsta, ka pēc vecā regulējuma sertifikātu anulēt bija praktiski neiespējami, jo to varēja atņemt tikai par būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem, šādus pārkāpumus tiesā būtu bijis grūti pierādīt. Saistībā ar iepriekšējā sēdē paustajiem Rīgas būvvaldes vadītāja I. Vircava apgalvojumiem, ka aptuveni 30 procenti no projektiem ir nekvalitatīvi, norāda, ka četru gadu laikā LAS no Rīgas būvvaldes saņēmusi 395 aktus par nesaskaņotiem projektiem, no kuriem LAS par pamatotiem atzina 147, norāda, lielākā daļa no trūkumiem saistīti ar noformējumu. Piezīmē, ka Rīgas būvvalde ir vienīgā no visām būvvaldēm, kas LAS sūta aktus par nesaskaņotajiem projektiem.

A. Kaimiņš jautā, vai uz 16. februāra sēdi tiks aicināts arī Vjačeslavs Dombrovskis? Informē komisijas vadītāju, ka ir nosūtījis savus sagatavotos jautājumus, kurus varētu uzdot Valdim Dombrovskim.

R. Balodis norāda, ka šajā sēdē neizskatītie jautājumi tiks skatīti nākamajā sēdē. Uz 16. februāra sēdi tiks aicināts Vjačeslavs Dombrovskis, Juris Pūce, Artis Kampars un citas

amatpersonas, kā arī būvniecības nozares pārstāvji, lai runātu par valsts politiku būvniecības jomā.

Komisijas konsultante informē, ka šīs nedēļas laikā komisijas mājaslapa varētu sākt darboties. Tajā tiks ievietotas iestāžu atbildes, protokoli, sēžu videoieraksti un citi materiāli.

R. Balodis pasludina sēdi par slēgtu.

Komisijas priekšsēdētājs R. Balodis

Komisijas sekretārs I. Dālderis

